

at det ikke kan negtes — jeg for mit Bedkommende finder det idetmindste — at Lovforslaget i saa Henseende er saa billigt, som det vel kan tænkes. Saavidt jeg har opfattet Lovforslagets Indhold og Tanker, ville jo Dptagelsesbetingelserne i det Væsentlige blive de samme som tidligere, kun med nogle mindre Forandringer. Men der er navnlig en Bestemmelse i Lovforslaget, som er heldig, og det er, at en Mand skal kunne faae Erstatning for Eiendomsstab ved anden Mand's Kreaturer, uden at disse Kreaturer have været optagne, naar det blot siden kan bevises, at der er sket Skade. Dette synes mig er en billig Forskrift. Det er nemlig ikke altid let, ja, det er undertiden en Umulighed for en Mand at have den Opsigt med sine Eiendomme, at en Andens Kreaturer ikke kunne gjøre Skade paa dem, uden at de strax blive optagne, ikke at tale om, at det jo ofte næsten saa at sige er umuligt at optage Kreaturer. For det Første skal det nemlig altid ske vidneskaf, og for det Andet er det jo i det Hele meget vanskeligt at optage løsgaaende Kreaturer. Jeg for mit Bedkommende sætter derfor megen stor Pris paa den Bestemmelse i Lovforslaget, ifølge hvilken der er en Mulighed for, uagtet Kreaturerne ikke blive optagne, dog at faae den Skade, der forarsages ved dem, erstattet. Dermed staar jo ogsaa den Bestemmelse i Forbindelse, at, naar det ikke er muligt at optage skadegjørende Kreaturer, saa gives der i visse Tilfælde Ret til at dræbe dem. Dette er nu unegtelig et Punkt, med Hensyn til hvilket den lovgivende Magt maa være meget varsom, idet det ganske vist er en Forskrift, som let kan misbruges. Jeg kan derfor heller ikke nu sige, hvorvidt man tør gaa i denne Retning; men det er mit Haab, at vi ved nærmere Overveelse vel ville kunne enes om en Bestemmelse i saa Henseende, som kan blive beskyttende baade for den ene og den anden Side.

Der synes jo nu i Birkeligheden heller ikke at være nogen videre stor Meningsforskjel imellem dem af det ærede Things Medlemmer, som hidtil have talt i denne Sag med Hensyn til Markfreden. Derimod synes der at have givet sig temmelig mange Meninger tilkjende med Hensyn til Bestemmelserne om Freden paa

Veiene. Det er nu ganske vist, at de Eiendomsbesiddere, som have Veie igjennem deres Marker, vel ville kunne blive noget forurettede ved Forskrifter i saa Henseende. Ser man imidlertid paa den anden Side, hen paa de virkelige Forhold, og navnlig paa Forholdene paa Steder, hvor Veiene ikke ere indhegnede, saa maa man rigtignok røres ved at se, hvorledes Veiene med tilhørende Grøfter blive behandlede; jeg for mit Bedkommende kan derfor ikke dele den Anskuelse, at vi nu skulle være meget omsindtlige overfor de Giere, hvis Marker som Naboer grænske op til Veiene. Man skal naturligvis ikke tage unødvendige strenge Bestemmelser overfor dem, men derimod skal man vel vedtage Bestemmelser, som beskytte Veiene saavidt, at de Beføstninger, som Sogne- og Amtskommunerne anvende paa Veiene, ikke ødelægges enten af Naboer eller af Andre. Dagen, efterat de ere blevne gjort. Det er nu vel ogsaa saa, at der ikke i Neglen sker stor Skade ved løsgaaende Kreaturer. Men det er dog uregelmæssigt, at i den regnsfulde Efteraarstid kan en Flok Kreaturer, som daglig bliver drevet frem og tilbage, især naar det sker paa den Maade, at Dyrene gaa og græsse paa Beikanten eller i Grøfterne, forulempe en Veie meget betydeligt. Og det kan jo kun lidt nytte, at det hedder sig, at der er en Bogter med Kreaturerne, naar det som oftest er tydeligt at se, at Bogteren ikke haster med at drive paa Kreaturerne, men holder sig meget langsomt tilbage, saaledes at de ret godt kunne faae Tid til at æde Græsset af og altsaa ogsaa til at træde Veigrøfterne ned. Jeg mener derfor, at der maa vedtages saadanne Bestemmelser, at Veiene kunne blive beskyttede, idet vi saa iøvrigt maa stole paa — hvad vi jo maa gjøre ved enhver Lov, som skal overholdes — at de, som skulle overholde Lovbestemmelserne herom, ville være billige, og retfærdige mod Bedkommende. Jeg tør nu ogsaa nok sige, at det ikke vilde falde noget som helst Sogneraad ind at drage en Nabo til en Bivert til Ansvar, fordi hans Kreaturer en enkelt Gang gif løse frem og tilbage paa Veien eller i Grøfter. Udværelse af Bestemmelser til Veienes Beskyttelse kunne vi derimod ikke, thi have vi ingen Bestemmelser